

організацій від 30.11.1999 р. №291 (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

5. Костенко В. Г. Особливості бухгалтерського обліку і фінансової звітності в фермерських господарствах/В. Г. Костенко // Економіка АПК.-№2.-2011.- С.12-14.

Олена Зінченко

к.е.н., доцент

Анна Якименко

студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

КЛАСИФІКАЦІЯ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ПОТРЕБ ОБЛІКУ

Готовою називають продукцію, що виготовлена на підприємстві, в установі, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом [1]

Методологічні основи формування інформації про готову продукцію визначені в П(С)БО 9 „Запаси” [1] та П(С)БО 16 „Витрати” [4]. При організації обліку продукції основним моментом є визначення її характеру.

Підприємства виробляють продукцію у відповідності до укладених договорів, розроблених плановими завданнями з асортименту, кількості і якості. Керівник підприємства, насамперед, має приділяти увагу питанням збільшення обсягу виготовленої продукції, розширення її асортименту і покращення якості, з урахуванням потреб ринку. Дане питання є актуальним для підприємств, які виготовляють різну продукцію.

Готовою продукцією є виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на підприємстві, відповідають стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції.

Усі елементи виробничого процесу – сировина, матеріали, які перебувають на різних стадіях технологічного процесу, утворюють незавершене виробництво та формують вид виробничого запасу. Готова продукція може мати, а може не мати кількісні та якісні характеристики, але завжди продукція має вартісну характеристику [3, с. 214].

Побудова обліку готової продукції можлива за різними варіантами. Продукція, яка має кількісні, якісні та вартісні характеристики, може бути здана на склад, а звітти відбуватиметься її відвантаження (продаж) та реалізація. Водночас можливий інший підхід (здебільшого на дрібних підприємствах), коли готова продукція не передається на склад, а

нагромаджується безпосередньо у виробника, звідки її відвантажують або передають покупцеві та реалізують.

Продукція, яка не має кількісних характеристик, - робота, послуга (посередництво) або великогабаритні вироби – будинок, пароплав – безпосередньо передається з виробництва покупцеві (замовникові).

Класифікація готової продукції:

За формою	уречевлена (матеріальна), результати виконаних робіт, результати наданих послуг.
За ступенем готовності	готова продукція; напівфабрикати – продукти окремих технологічних фаз, якій повинні пройти одну або декілька технологічних фаз обробки, перш ніж стати готовою продукцією; - незавершене виробництво;
За технологічною складністю	Проста, складна: а) супутня – це продукція отримана в одному технологічному циклі одночасно з основною, за якістю вона відповідає стандартам та призначена для подальшої обробки або відпуску споживачеві; б) побічна – це продукція, що утворюється в комплексних виробництвах паралельно з основною і на відміну від супутньої продукції не потребує додаткових витрат

За своїми технічними та іншими характеристиками побічна і супутня продукція майже ідентичні з основною, тому їх кількісно-якісні параметри визначають аналогічно основній продукції.

Супутня продукція	це продукція, отримана в одному технологічному циклі (процесі) одночасно з основною. За якістю вона відповідає стандартам і призначена для подальшої обробки або відпуску споживачам. Супутня продукція як вихідний елемент виробничого процесу має якісні та кількісні параметри, які повинні одержати вартісну характеристику.
Побічна продукція	це продукція, яка іноді утворюється в комплексних виробництвах при виробництві основної і, на відміну від супутньої, не потребує додаткових витрат.

Особливості сільськогосподарських підприємств, пов'язані з обліком готової продукції:

<p>від однієї сільськогосподарської культури або одного виду худоби отримують кілька видів продукції, що потребує відповідного розмежування витрат;</p> <p>готова продукція в багатьох підгалузях сільського господарства, особливо в рослинництві, отримується одноразово в період дозрівання рослин, що висуває жорсткі вимоги до організації обліку виходу продукції, її збереження, переробки та реалізації;</p> <p>значна частина сільськогосподарської продукції використовується для власних потреб - корми, насіння тощо, що потребує чіткого відображення в обліку руху продукції на всіх стадіях внутрішньогосподарського обороту;</p>
--

вплив природних умов спричиняє те, що вихід готової продукції прямо не залежить від витрат на її виробництво.

Сільськогосподарська продукція - актив, одержаний у результаті відокремлення від біологічного активу, призначений для продажу, переробки або внутрішньогосподарського споживання [2].

За цільовим призначенням, господарською цінністю і економічними вигодами від використання сільськогосподарська продукція має таку класифікацію: основна, супутня і побічна.

Основна продукція	це сільськогосподарська продукція, отримання якої є метою утримання біологічних активів і використання здатне давати найбільші економічні вигоди. Основною продукцією в рослинництві є зерно, коренеплоди, овочі, фрукти, ягоди, виноград. У тваринництві - молоко від основного стада в молочному скотарстві, мед, вовна.
Супутня продукція	одержана одночасно з основною продукцією, відповідає вимогам і стандартам та призначена для подальшої переробки або реалізації. В рослинництві - насіння льону і конопель, а в тваринництві - приріст живої маси тварин основного стада, віск у бджолярстві.
Побічна продукція	Сільськогосподарська продукція, яку одержують від одного біологічного активу або їх групи одночасно з основною, але вона має другорядне значення, а економічні вигоди від її використання є несуттєвими. Побічною продукцією є солома, гичка в рослинництві, гній, пташиний послід у тваринництві.

Визнання сільськогосподарської продукції активом здійснюють за таких умов:

підприємство набуло право власності на сільськогосподарську продукцію, несе ризики й отримує вигоди від володіння нею;
підприємство надалі здійснюватиме управління та контроль за використанням сільськогосподарської продукції;
є впевненість, що підприємство отримає економічні вигоди від використання сільськогосподарської продукції;
вартість її може бути достовірно визначена.

Сільськогосподарську продукцію після її первісного визнання оцінюють та відображають як запас відповідно до П(С)БО 9 "Запаси"[1].

Готова продукція обліковується за місцями її зберігання і видами у таких одиницях виміру: натуральних (кількість, обсяг і вагу продукції відповідно до їх фізичних властивостей, використовують для кількісного обліку готових виробів); умовно-натуральних (показники, необхідні для одержання узагальнених показників з обліку однорідної продукції).

Придбану сільськогосподарську продукцію обліковують окремо від продукції власного виробництва. У поточному обліку продукція групується за укрупненими позиціями і оприбутковується на склад на підставі первинних документів.

У балансі готова продукція оцінюється за фактичною собівартістю, а в поточному обліку протягом місяця оприбутковується її за умовними цінами - плановими або продажними. Внаслідок, виникають розбіжності в оцінці готової продукції, що не є позитивним для облікової практики підприємств.

Продукцією сільськогосподарського виробництва є продукція, одержана від власних рослинницьких, тваринницьких та промислових підрозділів підприємства, яка призначена для продажу на сторону та для іншого виробничого та невиробничого споживання. Фінансовий стан сільськогосподарського підприємства залежить від обсягів виробництва продукції. Важливим аспектом обліку продукції сільськогосподарського виробництва є достовірне виявлення її справедливої вартості. При організації обліку продукції сільськогосподарського виробництва слід керуватися чинною нормативно-правовою базою України.

Література:

1. П(С)БО 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року № 246. — Режим доступу <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>
2. П(С)БО 30 "Біологічні активи", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № 790 — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
3. Должанський М. І., Должанський А. М. Бухгалтерський облік в Україні з використанням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку: Навчальний посібник. – Л.: Львівський банківський інститут НБУ, 2003. – 494 с.
4. П(С)БО 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318. — Режим доступу <http://zakon0.rada.gov.ua>

Анастасія Иващенко
асистент кафедри фінансов
УО БГЭУ, Беларусь

ПРИНЦИПЫ ЭФФЕКТИВНОЙ СИСТЕМЫ СТРАХОВАНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ РИСКОВ

Главная задача развития системы страхования сельскохозяйственных рисков видится в разработке эффективного финансового инструмента, обеспечивающего снижение рисков в сельскохозяйственном производстве. Необходимо отметить, что во всем мире системы страхования сельскохозяйственных рисков не являются статичными. Они постоянно изменяются, реформируются на основе анализа собственных прошлых ошибок и положительных примеров из зарубежной практики сельскохозяйственного страхования. К примеру, участники систем государственно-частного партнерства в сфере сельскохозяйственного страхования из США, Канады,